

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto	24 kron
za pol leta	12 "
za četrt leta	6 "
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprva ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domaći oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Naši učitelji.

(Iz učiteljskih krogov.)

Ljubljana 26. nov. 1902

Vseobčo pozornost v naši javnosti je vzbudila v zadnjem času učiteljska polemika, ki se je vnela v kranjskih slovenskih dnevnikih. Učiteljstvo, nezadovoljno z razmerami pri »Učiteljskem Tovarišu«, je hotelo javno povedati svoje pomisleke, pa moralo se je — saj jih je k temu prisililo tako glasilo učiteljstva, kakor glasilo »svobode« — zateči tja, kamor mu je bila pot pač najtežja — k »Slovencu«. Ta jim je kajpak, čeravno star nasprotnik učiteljstva, drage volje odprl svoje predale. Če je imel pri tem kake postranske namene, če ni tega storil iz gole ljubezni do resnice in pravice, je to njegova stvar. Saj to bo gotovo vedel tudi »Slovenec«, da je treba pri vsakem objemu dveh...

Na pritožbe in odkritja pogumnega učitelja, objavljena v »Slovencu«, je odgovoril v treh člankih »Slovenski Narod« prav »po svoje«. Članki so bili polni osebnih napadov, v katerih so že po strankarskem protekcionizmu itak oškodovane učitelje po vrhu še hoteli smešiti. Ovrget pa ni »Slov. Narod« nobene trditve iz omenjenih člankov. V svoji repliki je zapadel v dve bistveni napaki: prvič hoče obstoječe, od njegovih strankarjev zakrivljene nedostatke kriti s tem, da kaže na nedostatke drugih; drugič pa identifikuje pisca »Slovenčevih« člankov, o katerem dobro vé, da ni klerikalen — saj so članki že davno prej ležali v njegovem uredništvu — s Slovškariji: koder ne more nič ovreči, pogreva napake klerikalne stranke in dela zanje odgovornega samostojnega učitelja.

»Slov. Naroda« članki so zapetost le povečali. Vzrok vsemu odporu je, kolikor more objektivno opazovalec doznati, v »Učiteljskem Tovarišu«. Kakor učiteljski list bi bil ta pač v prvi vrsti poklican zastopati učiteljske stanovske interese in vendar je močkal in molči še sedaj na šikane iz deželnega šolskega sveta. Bodi kar tu omejeno, da ga je tudi stranka, kateri služi učiteljstvo, o tem oziru pustila na cedilu.

»Učit. Tovariš« je zdaj političen list. Naj nam vrlo učiteljstvo oprostí, a list, ki izhaja le trikrat na mesec in je pri tem le zapoznel odmev političkega dnevnika, nima pomena. Da, celo napake in blamaže nakvar vsemu slovenskemu svetu deli »U. T.« brat-

ski s »Sl. Narodom«: spominjamo le na znano celjsko zadevo, kjer zavzema Jelenčeva kompromisna ponudba pač najčastnejše mesto.

Tako si »U. T.«, ki naj bi bil organ celokupnega slovenskega učiteljstva, iz podkopa je poprej nedeljene simpatije! — Z mešanimi čutili smo opazovali spore z obmejnimi, odločno narodnimi učiteljskimi društvi. Če pa že govorimo o narodni zavednosti, naj nam bo dovoljeno dotakniti se preznačilnega, prežalostnega dejstva, da je »Učit. Tov.« v volilnem okliuču, kakoršnega še ni zagrešil noben politički list slovenski, proglasil za moža svojega zaupanja nemškega nacionalca. Sedanjega ravnatelja strupeno nemško nacionalne kranjske hranilnice je v napolslovenskem okraju priporočal »Učit. Tovariš« deželnim poslancem.

Da si s takim protinarodnim nastopanjem učiteljstvo ne more med narodom pridobiti stala, ki mu kakor takemu gre, je jasno. Če se tako važen in tako vpluvliven stan slovenske inteligencije kaže v taki luči, se prav nič ne čudimo sicer malo dovtipni, pa vendar grenko resnični trditvi, da je na Kranjskem 5% Nemcev, kaka 2% Slovencev, ostali pa da so liberalci in klerikaleci.

Učiteljska strokovna organizacija je postala politička organizacija, se je podredila stranki, je le — sit venia verbo — privesek stranke, jej sledi celo v njene napake, niti tisto, kar bi morala biti, namreč samostojen faktor, ki ga vsestranske upoštevajo, po katerem morajo stranke, osobito najbližje, uravnavati svoje nastopanje.

Pereče kdo: »naša« stranka je prijazna izboljšanju učiteljskega položaja. A temu ni tako. Ali je kdo branil v deželnem šolskem svetu učiteljstvo, ko so se mu naprtla nova neprimerna bremena? Ali se ne izvijajo vsikdar diplomatsko, kadar treba učiteljstvu v prilog poseči v deželno denarnico? In slednjič, če kaka stranka daje, ali boljše rečeno: obeta in obeta izboljšanje, dosti slabo, četo delalezato, da jej dela učiteljstvo tla ko.

Ali je družabno stališče učiteljstvu kaj izboljšano s tem, da se je ozko priklopilo strankama? Nikakor: župnik se

»Bil je vedno tako mil in drag, vedno mi je govoril o svoje zvesti in večni ljubezni, no morda nikoli tako, kakor baš ono jutro. Skoro sem čutila vso njegovo žarko in plemenito dušo. Ah, kako je bil mil!«, je vzdahnila sirota ter se zgubljala v pojedin malenkosti v gozdu v svežem jutranjem zraku.

»A vendar, verujte, meni je bilo nekako težko in tesnobno pri sreč. Neprestano sem nekaj čutila — kako temno, kako hladno — nekak strah in ekrb me je navdajala, da sem ga naposled prosila in zaklinjala, naj ne gre v bankski dvor. Spomnila sem ga na nesrečo in pobjo, kateri se je dogodil v decembru trinaštridesetega leta pri županski skupščini, — pravila sem mu, naj pomisli, česa niso zmogni nasprotniki storiti, — vse sem mu povedala, no, on se je celo smejal, in še odločneje zatrdil, kako je radi tega dolžen iti tja.«

In gospa Štefanija je zapala v stokanje, — dolgo, grenko, težko stokanje brez solz in še le po dolgem času mi je začela zopet pripovedovati.

Zvečer nesrečnega devetindvajsetega septembra je oče prišel ves razburjen domov v Tuškovec, da bi naznanil veliko nesrečo. Belović je bil težko ranjen. Gospa Ručkovičeva

smatra gospodarjem nad učiteljem, in liberalna »višja« inteligencija stopa s svojih aristokratskih višin v dotiko z učiteljem le, če ga potrebuje.

Tu treba mogočnega socialno-narodnega gibanja.

Mi smo mnenja, da bi učiteljstvo kakor samostojna, od strank neodvisna, samonardna učiteljska organizacija, največ doseglo z ozirom na svoj celotni položaj.

V resnici ima učiteljstvo, ki se je oju-načilo, da javno razkriva svoje težnje, na Kranjskem težko stališče: ker je bilo prisiljeno rabiti »Slovenec« kakor sredstvo, je hočejo liberalci potlačiti in ostrušiti s tem, da je identifikujejo s klerikaleci. Upamo, da zavednega učiteljstva to ne opoši in da si bo tudi preko vladajočih strank znalo priboriti svojih pravic!

Politični pregled.

V Trstu, 28. novembra 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila.)

Zbornica je priznala nujnost Fiedlerjevega predloga glede posojilnic in ga vsprejela tudi in meritum.

Nato je rešila zbornica v vseh čitanjih vladno predlogo glede dovoljenja kredita 3.900.000 kron za lajšanje bede in odbila Wagnerjev predlog, naj se kredit zviša na 5 milijonov kron, ko je vladni zastopnik ponovno zatrdil, da bo vlada skrbela za povišanje, ako sedaj zahtevani kredit absolutno ne bo zadostoval. — Prihodnja seja bo v torek.

O položaju. Glasilo gospoda ministerskega predsednika Koerberja, »Neue Freie Presse«, donša znamenito vest, da so se člani odbora nemških poslancev iz Češke sporazumeli za predlog za upravno reformo na Češkem. Ta reforma bo v zvezi z uravnavo jezikovnega vprašanja. Ta upravna reforma določa narodno obmejenje okrajev in ustvarjenje avtonomnih okrožnih zastopstev po zahtevi stvarne in narodne potrebe obeh narodnosti. — Zveza med češkim notranjim jezikom in zahtevami Nemcev da je že v predlogu odbora uresničena s tem, da uravnava jezikovnega vprašanja tvori en del

je takoj odredila, naj ga preneso v njih stanovanje v »Dugo ulico«, a cela rodbina se je preselila takoj v mesto.

Živel je še nekaj dni. Štefanija ga ni zapustila niti za trenutek. Zdravniki so rekli takoj, da ni rešitve. A tudi on je sprevidel, kaj ga čaka. Imel je tudi svojo zadnjo željo in pozval k sebi stariše in njo, da bi jim jo razodel. Prosil je, naj se izvrši objubljen poroka. Ko so ga oni začudeno gledali, začel jih je zaklinjati, naj se mu izpolni želja.

»Jaz sem se vdala njegovim prošnjam. In tako sva se poročila na smrtni postelji. Tri dni potem je zaklopil za vedno svoje oči, — dovršila je staraka.

Staraka? Po letih ne bi jo smeli tako imenovati, a po izgledanju je zaslužila ta naziv. Takoj po smrti svojega Ivana jo je napala težka bolezen, katera jej je lasi na glavi popolnoma posrebrnila. In tuga ni nikoli menjala, vedno globokeje in globokeje zarezje puščala na lepem obrazu. A dočkala ni visoke starosti. Sredi sedemdesetih let je umrla. Na smrtni postelji so jej morali obljubiti, da bodo deli škatljo k njej v krsto, — škatljo, katero je držala v roki, ko je izdahnila svojo dušo.

(Zvršetak.)

nasvetovane upravne reforme. Za izvedenje teh predlogov se sme porabiti samo pot zakona, pot naredeb odklanjajo Nemci slej ko prej.

Ti predlogi so se danes (v petek) predložili plenumu nemških poslancev iz Češke, pozneje se predlože vsem nemškim klubom, a začetkom prihodnjega tedna Čehom. Tem bo dano na svobodo: ali odgovore z drugimi predlogi, ali se odločijo za konference!

Javnosti se ti predlogi izroči morda že danes.

Naj so ti predlogi, za katere so se sporazumeli nemški poslanci, taki ali taki, ali povdaranje v »Neue Freie Presse«, da je upravna reforma v ospredju, a predlogi glede drž. jezika da pridejo pozneje, daje sklepati, da so se morale za kulisami goditi važne stvari med g. Koerberjem in nemškimi poslanci, ki niso ostale brez utisa na te poslednje, tako, da so ubrali nekoliko mileje strune. Značilna v tem pogledu je sprememba fronte, ki jo je te dni izvršil odličnjak nemške ljudske stranke, Prade. Ta mož je bil zadnje čase med najnespravljivejšimi in je kričal ter dajal v svojih listih pisati v vseh možnih variacijah, da brez uzakonjenja nemškega državnega jezika ne more biti sploh nikakega govora o kakem uravnavanju jezikovnega vprašanja! Dzneš pa smo čitali v dunajskih listih o njegovi izjavi, da nemški državni jezik, kakor ga zahtevajo Vsenemci, je le — ideal!

Nemci prihajajo torej s svojimi predlogi za spravo! Na Čehih je, da ne padejo v kako nastavljenost past, na ostalih zastopstvih Slovanov pa je, da z dejanji dokažejo g. Koerberju, da naj se nikar ne domišlja, da bo z eventualnim vsprejetjem teh nemških predlogov rešeno narodnostno vprašanje v Avstriji.

Iz strankarskega življenja na Štajarskem. V Gradcu so ustanovili novo politično društvo za štajarske Nemce, okolo katerega naj bi se zbrala nova stranka, ki naj bi združevala vse, kar je nemškega in »svobodomiselnega«. Novemu društvu je ime »Deutscher Verein«. Osnovatelji tega društva opravičujejo svoj namen s tem, da sedanja razoranost strankarskega življenja, deljenje na »ljudsko stranko«, Vsenemce, napredjake itd., jako slabi moč in ugled Nemcev. Drugače sodijo seveda voditeljstva teh strank, kajti, če bo nova stranka naraščala, se bo godilo to le na račun dosedanjih strank. Glasila teh poslednjih označujejo snovanje nove stranke kakor narodno izdajstvo, ki bo le škodilo, ker bo pristop k novi stranki možen tudi takim elementom, katerim kolovodje sedanjih strank ne pripoznavajo pristnega nemštva.

Mi Slovenci moremo vspricho te evolucije v strankarskem življenju štajarskih Nemcev ostajati le hladni opazovalci, ker razmerja do nas ista gotovo ne spremenijo. Mi se nimamo ničesar nadejati in ničesar se bati: oni nas jednako sovražijo — naj so že združeni v eno, ali razdeljeni na več strank.

Vspehi madjarskega gospodarstva na Hrvatskem. Hrvatski labor se je sešel včeraj. Tako žalostnega začetka zasedanju menda niso še imeli, ne le odkar ban Khuen-Hedervary osrečuje Hrvatsko, ampak že nad 30 let sem. To je prvkrat, da vlada ni mogla predložiti proračuna! In to radi deficita lepih 400.000 K, do katerega je 10 letna doba »reda i rada« srečno dovela Hrvatsko. »Information« vsklika: »v prepiru z Ogrsko, v sporu s Srbi, državni izdatki brez proračuna in deficit — to je končni vspeh te dobe!« Ker se nadeja, da po novi finacijski pogodbi izgine deficit,

Ilirska romanca.

Spisal Ksaver Sander Gjaliski — prevedel F. Radl.

Leta petindtridesetega sta se javno in svečno zaročila. Svatba je imela biti začetek oktobra. Niti to ni Beloviću odtrgalo od rodoljubnega dela. Nastali so težni časi. Ilirci niso mogli skrbeti, da izvedejo svoje osnove za probujenje naroda, in da ožive spoznanje v njem, da so en narod od Alp do Donave in morja, temveč morali so živo prijeti se obrambe materinskih stvari, katere so jim jemali. V zagrebški županiji so ilirski nasprotniki ali »Madjarci«, kakor so se sami imenovali, s pomočjo bana Hallerja tako vršili svojo propagando, da so si pri bližnji restavraciji zagrebško županijo zagotovili.

Devetindvajsetega septembra je prišel Ivan še rano v Tuškovec, kjer so Ručkovičevi letovali. Prišel je k Štefaniji, da bi jo videl prej nego gre na Markov trg k restavraciji, ker včeraj ni prišel radi prevelikega dela pri započetem pokretu. Bil je nezadovoljen in žalosten, no v bližini ljubljene devojke se je zopet pomiril in pozabil na svojo jezo. S solzami v očeh je pripovedovala stara gospa o tem obisku.

katerega ne sme biti po zakonu, je vlada v tej zadregi predložila saboru le idemnitetno predlogo za 4 mesece... Da večina poreče k vsemu in da amen — na to pa g. ban že sme računati.

Iz ogrske zbornice. V večerajšnji seji ogrske poslanske zbornice nadaljevala se je razprava o slučaju posl. Nessi-ja. Govoril je domobranski minister, baron Fejérváry, ki je priporočal zbornici, naj vsprejme predlog imunitetnega odseka. Rekel je, da je prav, da zbornica čuva imuniteto, gotovo pa da ne bi bilo prav, ako bi se hotelo imuniteto tirati tako daleč, da bi se posameznim poslan- cem dovoljevalo umešavanje v tem slučaju n. pr. v vojsko, v drugih pa v pravosodstvo, v cerkev itd. Prosil je potem zbornico, naj to vprašanje hladnokrvno pretrese, ker na ta način bo deželi mnogo bolj koristila, nego z nestrpnostjo in strastjo. — Izrazil je tudi željo, naj bi se eventualno skrócenje ali raz- širjenje imunitetne pravice zakonilo. Zakonu da se bo moral vsakdo ukloniti. (Mejkle: Tudi sklepom zbornice se je treba uklan- jati.)

Kar se tiče cesarske himne, je povdarjal minister, da to ni avstrijska, temveč vla- darjeva osebna himna. Haydn jo je kompo- niral že l. 1797, ko niti še ni bilo progla- šeno avstrijsko cesarstvo.

Nadalje je minister trdil, da Nessijeva afera ni slučajno navstala, marveč, da jo je opozicija nalašč izscenirala, da je mogla de- monstrirati proti cesarski himni in skupnosti monarhije.

Ko je domobranski minister končal svoj jako ostri, proti opoziciji naperjeni govor, se je na zahtevo 20 opozicijskih poslancev vršilo glasovanje po imenih o predlogu imu- nitetnega odseka, da zbornica v slučaju posl. Nessi-ja ne vidi nikakega kršenja imunitete. Ta predlog je bil vsprejet se 170 glasovi proti 65.

Tržaské vesti.

Promocija. Danes je bil gospod Veko- slav Kukovec, pravni praktikant na deželni sodniji, na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava. Častitamo!

Tepei in slovenska politika. »Slove- nec« je menil, da je vse opazke v »Edinosti« ozirom na politiko slovensko-hrvatske de- legacije na Dunaju izpodbil s tem, da je po- samičnega človeka, ki sodeluje pri »Edinosti«, proglasil za »vrtoglavega« politika, torej člo- veka, ki zagreša neodpustno drznost, ako si sploh usaja izrekat kako mnenje o politiki slovenske delegacije na Dunaju.

Vzemimo, da je bilo »Slovenec« res po- zitivno znano, kdo je pisal inkriminirani čla- nek »Slovenska zveza«, ostaja še vedno vpra- šanje, kaj je glavno: ali kaj je pisano, ali k d o je pisal? Vsi oni ljudje, ki stoje na korektnem stališču, da polemika, ako naj bo koristna, deluj z argumenti in ne z osebnim zasmehovanjem, odgovore bržkone, da glavno je ono, kaj je pisano!

Gospodje pri »Slovenec« so si izbrali drugačno stališče. Oni imajo za tiste novine, ki prinašajo članke z nazori, ki se ne pokri- vajo z nazori »Slovenčevim«, ta glavni od- govor, da dotični resnični ali pa leni namišljeni avtorji so — tepei. S. je nevednež, P. je človek, ki še ni našel političnega razuma, C. je vrtoglav »politik« in ... o, še mora biti takih nesrečnežev med Slovenci, katerih pa »Slovenec« dosedaj še ni imenoval.

Pred seboj imamo na pr. »Südsteierische Presse« od dne 22. novembra. Ta list pri- naša na uvodnem mestu članek, ki se bavi prav z istim predmetom, s katerim se je ba- vila »Edinost« v članku »Slovenska zveza«. V članku »Südsteier.« P. pa so obsežene na- stopne konkretne obtožbe:

da je sedanja politika jugoslovanske de- legacije zgrešena do temelja;

da se ta politika ne razume po svojem lastnem načelu, da vlade ni smeti soditi po nje besedah, ampak po nje dejanjih;

da sedanja vlada ni storila še ničesar Jugoslovanom v prilog, pač pa mnogo na nji- hovo škodo; da je bilo nje vedenje ob celj- skem vprašanju Slovencev sovražno, da šta- jarskim Slovincem brezobzirno odreka toli potrebno slovensko učiteljske; da ni nič sto- rila, da bi bila slovenskim poslancom omo- gočena povrnitev v deželni zbor; da vsa ime- novanja uradnikov vrši z namenom, da se na Spodnjem Štajarskem umetno vzdržuje injači nemški element; da sistematično zapostavlja naš jezik v šoli in uradu; in da so vse to »dejanja«, po katerih bi naši voditelji morali soditi vlado;

da se jugoslovanska politika »svobodne soke« kaže jedino v tem, da se naši poslanci od vsakega zasedanja vračajo s p r a z n o roko;

da si naša delegacija ne upa določiti iz- recnega stališča nasproti taki vladi, ne pri- jaznega, ne sovražnega, in da je posledica temu ta, da naša delegacija ne prihaja v poštev ob nobeni akciji, ne vladini, ne pa- lamenta, in da nikdar ne prihaja v ospredje parlamentariške situacije;

ta naša delegacija da je le opazovate- ljica političnega življenja in teka za do- godki;

da je izjava »novokrščene« Slovence zveze, priobčena dne 19. novembra, da jej namreč ne treba označiti svojega stališča na- sproti dnevnemu redu zbornice poslancev, le komoditeta in da se je ta kalkulacija izkazala popolnoma krivo;

da mi Slovani nimamo v teh hipih nika- kega razloga, da bi z mirnim vedenjem vladi olajšavali položaj. Ne le da se našim kultur- nim ingospodarskim zahtevam ne ustreza ampak se na našem jugu vlada naravnost nam sov- račno;

da bi morala naša delegacija postopati paralelno s Čehi, ali naša sedanja jugoslo- vanska politika da ni ne ofenzivna, ne de- fenzivna, ampak potrpežljiva politika jagnjet, katere vodijo v mesnico;

vrv okolu vratu da nam je že ovita, naša delegacija pa še vedno čaka na — »dejanja«!!

Tako jo gode »Südsteierische Presse« od dne 22. novembra t. l. Nočemo se spu- ščati v presojanje, da-li in v koliko so te obdolžitve opravičene, ali priznati se nam mora, da je to vse drugačen poper, nego ga je natrosila »Edinost«. Tem čudneje se mora zdeti vsakomur, da nasproti članku v »Sü- steierische Presse« »Slovenec« nič ne kaže tiste nervozne občutljivosti, kakor jo kaže nasproti našemu članku! In vendar bi moral »Slovenec« (ako hoče biti dosleden), če je že namišljenega avtorja članka v »Edinosti« proglasil za »vrtoglavega«, avtorja v »Sü- steierische Presse« promovirati kar naravnost za — norea!

Tepei gori, tepei doli, in naj so sloven- ski novinarji politiki ali pa le »politiki«, fakt ostaja ta, da na vso notorično Slovanom sovražno vladanje sedanjega režima že mesee- nismo videli — ako ne poštevom energičnih in častnih nastopov v govorih posamičnih vse hvale vrednih poslancev — nijednega primer- nega slovenskega dejanja od strani naše delegacije, in tudi ne na škandal, ki ga je razkril večeraj naš list in ki mora biti znan tudi naši delegaciji, da je namreč g. Koerber v hipu, ko je po 20 letih borbe in trpljenja imela zmagati pravica tržiških Slovencev, iz te pravice izrezal koncesijo našim narodnim sovražnikom in s sloven- skimi kožami poravnal svoje laške račune!

Laška bahatost. — Posnemajmo primer nemške države, ki si nekoliko lažje, nego Italija dovoljuje luksus, da vzdržuje tudi v inozemstvu narodne šole, je italijanski mi- nisterski predsednik Prinetti postavil v prora- čun ministerstva za vnaje stvari tudi 400 tisoč lir za vzdrževanje laških šol v inozem- stvu. Ta slučaj kaže res pristno italijansko narav! Še doma, v svoji državi, nimajo do- volj šol, a vendar si Italijani dovoljujejo luksus, da trošijo stotisočake za vzdrževanje laških šol v inozemstvu. Kakoršno je ljud- stvo, taka je tudi vlada. Lah ti bo, če treba, doma tudi stradal, stanoval bo v kaki za- tuhli luknji, a na ulici se ti vendar kaže, kakor kak baron. Tako je tudi z laškimi državniki. Italija je, kar se tiče ljudskega šolstva med najbolj zanemarjenimi državami, a vendar se hoče postavljati, da, kakor Nemčija, tudi ona vzdržuje svoje šole v ino- zemstvu.

Na to pa ne pomisli, da ima Nemčija najprej doma v svoji državi izvrstno organi- zirano ljudsko šolstvo. V tem obziru naj bi Italija najprej posnemala Nemčijo, potem bi gotovo ne bilo nje glavno eksportno blago anarhizem, potem ne bi se skoraj vsi morilci vladarjev in državnikov rekrutirali ravno v Italiji!

Precejšnja svota onih 400 tisoč lir za italijanske šole v inozemstvu bo gotovo ro- mala tudi v naše primorske pokrajine za vzdrževanje onih šol, v katerih se iz Slovanov fabricirajo Italijani. Laški denar se bo torej porabljal za šole, ki so v prvi vrsti name- njene nelaškim otrokom. Za svoje, za svoje bedno ljudstvo skrbite najprej, gospo- d Lahi! Ne pa da trosite denar za laške šole

v krajih, kjer si prav nihče ne želi vaše »kulture«. Čudno je sploh na Italijanih, da hočejo število svojega naroda množiti s po- močjo tujih odpadnikov, ko še tisti Italijani, ki že obstoje, nimajo dovolj sredstev za na- predek in eksistenco!

Razkrinkano unijatstvo. Večerajšnji »Slovenec« piše:

»Mi nasproti temu pred vsem vzdržu- jemo vse, kar smo pisali glede avtorstva uni- atskih člankov v »Edinosti« in izvestne ta- litve obsojamo kot neresnične«.

Da se izognemo vsem daljšim zavijanjem, sumničjem in krivičnim obtožbam, poziv- ljamo »Slovenca«, naj stopi na dan z dokazi, ali pa naj lojalno prekliče svoja neutemeljena sumničjenja.

Na druga njegova izvajanja smo dobili različna razjaščenja, ki kažejo, kako lahko- mišljeno meče »Slovenec« polena pod noge tržiškim Slovincem. Na to mu obširneje od- govorimo.

»Škof« Jurizza. Znano je, da je ime- novan župnikom za sv. Križ pri Trstu Ne- mec iz Kočevja, častiti gospod Jonke, vkljub temu, da je bilo med prosilci tudi nekaj kandidatov, ki niso bili naljubi Židom na magistratu. Ali gospod Jurizza se je izrekel za gospoda Jonkota in ta je dobil sv. Križ.

Sedaj nastopajo kandidatje za Kontovelj pri Trstu, a oni, ki hočejo biti gotovi, se zopet zatekajo k — vsemogoč- nemu Jurizzi. In ta si je že izbral kandidata ter mu zagotovil, da bo imenovan!!

Srečni Kontoveljci!

Il »bravo« tenente Frausin. Te besede smo že tolikokrat čitali v glavnem tržiškem židovskem listu, da vemo o vsaki najmanjši burji že vnaprej, da bomo naslednjega dne v listu z lesnega trga gotovo čitali staro pesem o »bravo tenente di porto«.

Ako je odpilul gospod Frausin o najmanjši burji v svoji službi s parnikom po kak ri- biški čoln, ki ne more v luk, pa mu »Pic- colo« že prepeva slavo-peve, kakor bi bil napravil bogve kako slavno junaško delo.

Ta gospod Frausin je torej v veliki mi- losti pri krivonosih gospodi okoli »Piccolo«, a kdor je v milosti pri tej gospodi, si je mo- ral milost že zaslužiti. Človek pa si najlažje zasluži milost in priznanje pri židovskem tro- bilu, ako je zvest pristaš tržiške camorre; sicer se pa ne gleda preveč natančno na nje- gove zmožnosti in njegov značaj.

O gospodu Frausinu došlo nam je že več pritožb, posebno od slovenskega in hrvat- skega ljudstva, katero mu ne leži tavno pri srcu. Za sedaj pa hranimo te pritožbe še v našem uredništvu, ker čakamo, da se nabere dovolj gradiva za energični nastop.

Za sedaj naj omenimo le slučaj, ki se je zgodil dne 20. t. m., ko je došel v naj- hujšem vremenu v naše mesto parnik »Arsa«. Ker prostor na obrežju, kjer pristaja ta pa- rnik, ni bil prazen, pristal je parnik na drugem mestu.

Ko so se tam izkrevali ljudje in so se pričeli izkrevali sodi vina, katerega lastniki so pričakovali na obrežju, prihitel je na lice mesta gospod Frausin in upil nad kapitanom, naj da parnik odvezati in naj ž njim od- pluje ob obrežja!

Ljudstvo, ki je bilo prisotno temu pri- zoru, se je zgražalo nad postopanjem tega funkcionarja in mu je začelo žvižgati, na kar jo je g. Frausin hitro odkuril. Pozneje pa je bil kapitan paraika »Arsa« pozvan na pristaniški kapitanat, kjer se mu je nasložilo 100 K globe.

Gospod Frausin se je gotovo jezil radi tega, ker je bil prostor, kjer je moral izje- moma po sili pristati parnik »Arsa«, določen jednemu parniku miljske parobrodne delniške družbe, pri kateri je Frausin eden glavnih akcijonarjev in katero družbo protežira on na vse možne načine posebno nasproti oni parobrodni družbi, ki se je pred meseci ustanovila med delavci v Miljah in v miljski okolici.

In ravno o tej zadnji okolnosti bomo še govorili.

Porotne obravnave. Dae 26. januarja 1903. zapričeno porotne obravnave na trža- škem sodišču.

Razpravam bodo predsedovali: predse- dnik deželnega sodišča vit. Urbancich in sve- tovalca Pederzoli in Petronio.

Nagla smrt. Na srčni kapi umrl je sinoči 42 letu poštni uslužbenec Josip Uce- kar, brat pokojnega Karola Ucekarja, vodi- telja tržiških socialistov. Josipa Ucekarja

prepeljali so iz poštne palače, kjer je umrl, na njegovo stanovanje v ulici Moro št. 2.

Zabeleženja vredno je, da sta oba brata tako hitro eden za drugim umrla iste smrti.

Izplačevanje poštnih nakaznic v južni Afriki. Glasom obvestila e. m. kr. general- nega konzulata v Kapstatu izplača kapland- ska poštna uprava v času do 31. decembra t. l. vse iz nekdanje južno-afrikanke repu- blike v kaplandsko kolonijo in obratno po- slane poštne nakaznice, ki niso bile vsled vojne do sedaj še izplačane.

Kje je Jurizza? Svoječasno smo po- ročali, da so redarji zloglasnega, že nešte- vilnokrat iz našega mesta izgnanega Jurizzo, aretirali radi javnega nasilstva. Jurizza je bil v tem slučaju od redarjev ranjen, ker se je nasilno upiral aretiranju. Radi tega od- vedli so ga takrat v mestno bolnišnico.

Od sv. Jakoba pa nam sedaj poročajo, da so nekoliko dni po tem dogodku videli Jurizzo v nekeji tamošnji krčmi popolnoma pijanega. Kako je to mogoče?

A to še ni vse! Istega dne prišli so namreč redarji zopet po Jurizzo, a ta se jim je seveda tudi takrat po svojej starej lepej navadi postavil v bran. Posledica temu je bila, da so morali redarji rabiti sablje in Jurizza je iz tega konflikta odnesel dve težki rani na glavi. Spravili so ga zopet v bolnišnico.

Ko so ga pa te dni neki njegovi znanci hoteli v bolnišnici obiskati, ga tam ni bilo več, a najlepša je ta, da niti niso mogli zvedeti, kje se sedaj prav za prav nahaja. Kje je torej Jurizza? Morda zanima to vprašanje nekoliko tudi državnega pravdnika, saj ima Jurizza vendar dve javni nasilstvi na svoji duši?

Težaki brez stalne službe. Večeraj zjutraj so bili vsi težaki, ki so se nahajali na borznem trgu, čakaje na delo, odvedeni na policijo, kjer so obdržali v zaporu vse tiste, ki niso imeli dokumentov in ekzistenc- nih sredstev. Vzela sta jih na zaplanik višji svetovalec Zekely in koncipist dr. Zecchini. O aretiranev bodo oni, ki niso avstrijski državljani, bržkone poslani preko meje, tisti pa, ki pripadajo drugim domačim občinam, izgnani v dotične občine.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 29. nov. ob 10. uri predpoludne so bodo vsled avredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za ci- vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v Trebčah št. 74, 700 klg. seno; v ulici Ireneo št. 2, hišna oprava; v ulici Chiozza št. 18. III. n., Caiffmieri; v ulici Barriera št. 10. IV. n., hišna oprava; v ulici Pozzo bianco št. 6. II. n., kišna oprava; v ulici Miramar št. 3. V. n., oprema v zalogi in razno; v ulici delle Mura šte. 6. III. n., omara; v ulici Farneto šte. 12, dve ogledali.

Vremenski vestnik. Večeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 39.0 ob 2. uri popoldne 6.3 C. — Tlakovmer ob 7. uri zjutraj 761.8 — Daez plima ob 7.30 predp. in ob 8.17 pop.; oseka ob 1.33 predpoludne in ob 1.30 popoldne.

Društvene vesti

Odbor političnega društva »Edinost« imel bo jutri ob 7. uri zvečer sejo, na ka- tero se vabijo vsi odborniki in namestniki.

Predsedništvo.

Pogrebno društvo na Vrdeli pri sv. Ivanu vabi na XXXIV. redni občni zbor, kateri bo v nedeljo dne 30. novembra ob 10. uri predpoludne v društvenih prostorih na Vrdeli št. 794.

Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo pregledovalca računov. 5. Posa- mezni predlogi. 6. Volitev novega odbora. — Občni zbor se bo vršil z vsako udeležbo členov.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

o d b o r.

Pevsko društvo »Hajdrih« na Pro- seku bo imelo v nedeljo dne 30. t. m. ob 1. uri popoldne v društveni dvorani svoj redni občni zbor. Na obilno udeležbo vabi

O d b o r.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Redkost v naravi.** Malo komu bo znano, da je turščica rastlina usiljivka — pa- razit. In vendar je. Na zemljišču Ivana Mu- škovića na Buzečini, Mali Mlun, raste tudi obsekan hrast, debel v periferiji kakih 5 m. Na tem hrastu, kakih 8 metrov visoko, pa

je izrastlo v tem letu steblo turščice, tako veliko kakor na njivi, ki je doneslo tudi sad. Pa da ne bi dočakali, da bodo na hrastih dozorevale tudi — fige!

× Iz Kanala smo prejeli:

»Slavno
uredništvo »Edinosti«

Bravši danes »Edinost« katere sem i jaz naročnik najdem v njej dopis pod naslovom »Iz Kanalske okolice« v katerem mi nesramni dopisnik predbaciva, da sem imenovanemu tajniku gosp. Saxidi brzojavil sledeče:

»In heutiger Sitzung zum Sekräter ernannt«

Križnič
Zajedno s tem pišem gosp. Saxidi v Gorico še ima še original dotične brzojavke naj Vam ga dopošlje, da Vam dokažem da tako mistifikacija si dovoli le brezvesten človek ker besede ni slične v mojej brzojavki kakor jo je lažnjivi dopisnik napisal; brzojavka se je glasila:

Ignac Saxida
Gorica
Danes izvoljen za tajnika gratuliere

Križnič
V slučaju pa, da gospod Saxida ne poseduje več originala, prosil bom na pošto ravnateljstvo za prepis iste brzojavke, da Vam jo dopošljem. Tu Vam pa prilagam g. tajnika brzojavni odgovor v originalu ki se glasi:

Gospod načelnik Križnič
Kanal
Srčna hvala, pismo sledi

ponižni Saxida.
Ako se boste pa spodtikali na besedici gratuliere ki sem jo v dotični brzojavki uporabil, sem mnenja, da se ono besedo v vseh jezikih uporablja.

Kakó pride dopisnik do tega, da kar takó brezmišlno zloži neresnično brzojavko le iz grdega namena da me obrekuje in tako mistifikacija še časnikom v priročbo pošlje ni mi razumeti. Čudom se čudim tudi slav. uredništvu »Edinosti« da sprejema take le zasebnosti v dopise s katerimi nima svet nič opraviti. Če ravno bi jaz, kar pa je dokazano da nisem storil, v nemščini brzojavil, komu zató kaj mari, — ali se li moram jaz svetu spovedati komu kaj in v kakšnem jeziku pišem? Brzojavil sem kod zasebnik in to tudi slav. Edinosti nič mari če brzojavim jaz v slo. jeziku. Sicer pa je neizobraženemu dopisniku resnica in poštenost gotovo takó zadnja stvar, da le svoj brezvestni cilj izpelje. Sicer pa se ne maram priti s tem svojim pismom napram dopisu, ampak hočem le toliko sl. uredništvo prositi in priporočiti se, da naj zmira poprej pozve kako je facta predno priobči tak lažjav dopis.

Dopisnik pa, ako vso to mistifikacijo popolnoma ne prekliče, siljen sem drugo pot ukreniti.

Z odličnim spoštovanjem
Anton Križnič,
župan.

Pripomba uredništva. Na to epistolo gospoda župana v Kanalu moramo dati nekoliko odgovora. Neradi storimo to, ali ton, v katerem govori tudi na našo adresu, je takov, da nas izživlja na odgovor.

Preko nasveta gospoda župana, naj bi uredništvo vsikdar poizvedovalo »kako je facta«, predno se odloča za priobčenje kakoga »lažnjivega dopisa« — preko tega nasveta gremo dalje molče in s potrebno resnoscjo, ker stavljamo istega na račun zelo verjetne okolnosti, da gospod župan še ni sam poskušal, kako se urejajo izlasti taki listi, ki izhajajo vsaki dan. K večjemu nam bodi dovoljena opazka, da, če smo se že odločili za priobčenje kakoga »lažnjivega« dopisa, potem vemo, da je »lažnjiv«, in potem sploh ne treba poizvedovanj v to, da bi izvedeli, »kako je facta«.

Čudni, zelo čudni se stališča slovenskega rodoljubja pa so nazori, ki jih razvija gospod župan o dolžnostih slovenskega župana o takih prilikah, ko nastopa (po njegovem mnenju) le kakor zasebnik. Danes zahtevamo od zadnjega težaka, da bodi rodoljub, da bodi Slovenec tudi v svoji rodbini, v vsem zasebnem življenju svojem! Koliko bolj moremo in moramo zahtevati to od župana ugledne slovenske občine, kakoršnja je kanalska! Gospod župan pravi, da je brzojavil gospodu Saxidi le kakor zasebnik. Ne, gospod župan, v tem slučaju tako diferenciranje med županom in zasebnikom absolutno ni dopustno! Gospod župan naj nam izvoli

odkritosrčno in po duši odgovoriti: ali bi bil on brzojavil g. Saxidi tudi v slučaju, da gospod Križnič ni župan v Kanalu?!

Sicer pa je v tem našem slučaju vsa ta storija z brzojavko g. Saxidi v drugi vrsti: v prvi pa je ravno isto očitjanje, katerega se g. župan ne dotika ni z eno besedo, očitjanja namreč, da je med 12 prosilci imenovan tajnikom v Kanalu ravno oni, ki je — jedini!! — vložil nemško prošnjo. Na to očitjanje bi bili mi želeli zadovoljivega pojasnila.

× Občinske volitve v Veprinca so se zapričele danes s tretjim razredom. Jutri bo volil drugi in prvi razred. Za te volitve se zanimlje vsa Istra, toliko na naši, kolikor na italijanski strani. Občino Veprinca so smatrali Krstičevci doslej za svojo domaćo in na to občino se je posebno opirala agitacija, ki je glasovitemu možu, ki je hotel na Dunaj »ali živ ali mrtev«, pripomogla do mandata V. kurije istrske.

Zadnje čase je začelo svitati tudi v tej občini in je izdajalska agitacija tamkaj izgubila že precej tal. Dali pa je ta nastavša zdrava reakcija že dovolj krepka, da s korenitko izruje zlo, ki so je zasadile brezvestne duše, to nam pokažeta današnji in jutranji dan. Vsakako pa pričakujemo, da te volitve podajo nedvomen dokaz o izdatnem preobratu na bolje.

Voloski »Narodni liste beleži za istrske razmere in — vladni zistem jako značilno vest, da je radi teh volitev c. kr. davčni uradnik Schreiber vsaki dan v Ičićih, na avstrijskih tleh, kjer se shaja s... Krstičem!! Nota bene: istim Krstičem, ki je sicer pobegnil na Reko, da bi ga na avstrijskih tleh ne prijel!

Vesti iz Kranjske.

* Filharmonično društvo v Ljubljani — to glasbeno društvo Nemcev — je imelo v minolem letu 94.302 K dohodkov in je torej finančno veliko bolje situirano, nego »Glasbena Matica«, da-si se s to poslednjo niti primerjati ne da glede obsežnosti in pomena delovanja.

Najžalostneje pa je, da bogati dohodki nemškega društva prihajajo v glavnem od prihranjenega slovenskega noveca. Kranjska hranilnica je tista, ki radodarno roko podpira vse, kar je nemškega. Ali ne bi bil že čas, da bi se slovenski ulagatelji te šparkase spomnili svoje narodne dolžnosti?!

Vesti iz Štajerske.

— Celjska slovenska gimnazija. »Slovenski Gospodar« piše: Da ne bo škode stvari, nasvetuje se nam iz Celja, naj molčimo o pripravah za novo celjsko slovensko gimnazijo. To storimo tem rajši, ker vemo, da tudi večina celjskih Slovencev stoji na istem stališču, za katero se je izrekel že v spomladni zaupni shod v Celju, namreč: Mi ne gremo s slovensko gimnazijo iz Celja!

— Krava za 8 stotink. V Radgoni se je neki premeten kupec pogodil na sejmu z neko kratkovidno kmetico, da jej plača njeno kravo za 80 kronami. Kmetica je bila zadovoljna in kupec jej je dal v roko zlat denar. Kmetica, ki je kratkovidna, je mislila, da ima v roksh štiri zlate po 20 kron. Na, ta se je prestrašila, ko je v bližnji gostilni videla, da jej je dal kupec v roke le nov svetel denar po 2 stotinki, tako, da je kravo prodala za — osem stotink. Sleparka niso mogli dobiti, tako hitro jo je odkuril.

— Slovenski jezik na porotnem so dišču v Mariboru in Celju. Da-si ni utemeljeno v zakonu, vendar se povodom sestavljanja prvotnih porotniških listin zahteva od občin, naj napovedo tudi jezikovno znanje dotičnikov. Posledica temu je, da na klop porotnikov v Mariboru in Celju prihajajo le taki možje, ki pač znajo nemški a malo ali pa nič slovenski! Na neki razpravi v Mariboru dne 21. t. m. se je dogodilo, da je neki porotnik segel branitelju dru. Pipušu v besedo, naj ne rabi svojega »kranjskega narečja«, ampak naj govori nemški, kateri zahtevi g. branitelj nemudoma — ni ustrege! Branitelj je seveda govoril književno sloveaščino, kakor jo čita in tudi umeva vsa narod, dotični porotnik pa je menil, da je to »kranjsche Mundart«. Seveda je tudi v Slovenceh raznih narečij, kakor jih imajo tudi Nemci na stotine. Ali kdor ne umeje književnega jezika, ta jednostavno ne zna jezika in ne bi smel priti na klop porotnika. Be-

da je izgovor, da narod ne umeje književnega jezika. V tem jeziku se propoveduje po cerkvah, v tem jeziku izhajajo vsi naši časopisi, v tem jeziku je družba sv. Mohorja izdala že blizu 9 milijonov knjig. Pa da naš narod ne umeje književnega jezika?!

Da, res je — pripominja »Süddeutsche Presse« — je neka vrst slovenskega književnega jezika, katerega ne umeje nikdo mej Slovenci, ne izobraženi, ne manje izobraženi! To pa je tisti književni jezik slovenski, katerega navadno govore in pišejo nemški uradniki. Take kolobocije seveda ne more umeti noben človek.

Take težkoče mora premagovati slovenski jezik na Štajarskem tudi v sodnih dvoranah notri med slovenskim ljudstvom. Tudi kakor porotniki ne morejo Nemci skrivati svojega zaničevanja do slovenskega jezika.

Razne vesti.

2000 letna kultura. Mnogo govore o njej dan na dan in po ustih jo valja neštevilo ljudij — ali je že med Italijani samimi takih, ki ne verujejo več prav. In smola za to revo je največja ta, da je ne pripoznavajo več prav ravno taki ljudje, ki so na glas — pametnih ljudij!

Tu vam je na pr. znani profesor Lombroso, ki je te dni povodom atentata na belgijskega kralja pisal v rimskem listu »Avanti« tako-le:

»Ako se je toliko ubijalcev in anarhistov porodilo v Italiji, dogaja se to zato, ker je individualizem (to je, da vsakdo dela in misli po svoji glavi, brez ozira na pravo in zakon) poseben znak latinskega plemena, posebno pa italijanskega. Ob enem s siromaštvom pritišče našo deželo (Italijo) pomanjkanje kulture, katero pomanjkanje je krivo, da se narod ne plaši krvavih zločinov!«

Ste-li čuli?! Učenjak Lombroso toži radi pomanjkanja kulture v Italiji! Ni je torej tiste avite kulture, radi katere naj bi se drugi dajali poitalijančevati...! Da so bili stari Rimljani kulturni narod, kateremu se je divil ves svet, da so bili Italijani srednjega veka kulturni narod, ki je oplemenjeval druge narode — ni to nikaka zasluga sedanjih Italijanov! Ti poslednji bi se morali marveč sramovati, da so po takih kulturnih prednikih postali taki — kakoršnji so! Mesto da Slovane zmernajo z barbari, naj se raje sramujejo svojih Caserijev, Brescijev, Luchinjev, Rubinov in drugih.

Naslednik Kecskenety-a — defraudant. Po begu defraudanta Kecskenety-a, kateri je bil nameščen kakor blagajnik dobrotvornega društva učiteljske zveze za podpiranje šolskih otrok, postavili so na njegovo mesto nekoga Schodel-a. Pred šestimi meseci si je ta uzel daljši dopust, da odpotuje v Veliki Lošinj, ali do sedaj se še ni povrnil. V sled tega začelo je ravnateljstvo preiskovati knjige in je v seji, ki se je vršila te dni, konstatiralo, da je Schodel odnesel seboj 20.000 K, namreč ves denar, kar ga je bilo v blagajni. Koliko je vaega skupaj poneveril, pa se do sedaj ni moglo konstatirati. Izginal je brez sledi. Čudno pa je, da ni Schodel poneveril tudi pri mestnem davčnem uradu, kjer je bil v službi.

Kulturna slika iz Italije. Iz Rima javljajo, da je državno pravdnštvo dvignilo obtožbo proti vsem onim osebam, ki so kakor-si-bodi šle na roko brigantu Varsaloniju. — Vseh skupaj je teh oseb samo 600. To bo zopet monstre-razprava!

120 ruskih doktoric. Iz Petrograda javljajo, da je bilo tam dne 20. t. m. promoviranih na čast doktorja vsega zdravilstva 120 kandidatij.

Gospodarstvo.

Pozor, trgovci eksporterji! Ker se trgovski krogi sedaj mnogo zanimajo za Transvaal in južno Afriko sploh, kjer bo vsled opustošenj po angleško-burski vojni in radi zastanih del sedaj in še dje časa v bodočnosti mnogo dela, predao se na sedanjih razvalinah napravijo nova mesta in se vsaj deloma popravijo kmetске hiše (farme) in obdelajo polja, se nam zdi potrebno in koristno za trgovce-eksporterje, da objavimo vsaj nekatere razlike med stari in novim transvaalskim carinskim tarifom, posebno pa za one vrste blaga, za katere bi se utegnili zanimati naši trgovci, ki bodo valed nove Lloyдове zveze z južno Afriko morda vendar-le v stanu konkurirati z drugimi provenjencami.

Carine prosti so sedaj naslednji predmeti: poljedelsko orodje, cement, železo, stroji, železni drogovci, stavninski les, deske za strehe in deske za pode. Vsi ti predmeti so prej plačevali primeroma visoko carino od 7 1/2 % — 1 1/2 %.

Nekaterim drugim predmetom, ki pa za našo trgovino nimajo pomena, so carino nekoliko znižali, a so jo izdatno povišali tam, kjer je potreba čuvati angleške produkte. Sploh pa računajo, da bo carina po novem tarifu donasala Ls. 174.128 več, nego po starem.

Brzojavna poročila.

Francosko brodovje.

PARIZ 28. (B.) Sredozemsko brodovje sestojajo iz 12 ladij je odplovalo sinoči v zaliv Tetuan. Križarja Pothosu in Chansu bosta sledila danes.

Štrajk v Marzelju.

MARZELJ 27. (B.) Štrajkujoči pomorščaki so na današnjem zborovanju jednoglasno sklenili nadaljevanje štrajka. Le ena sama ladija, zasedrana daleč od obrežja, je mogla vsprejeti nekaj potnikov ter pošto za Algir. 2300 novincev, določenih v Algir in Tunis je ostalo v Marzelju.

Dogodki na Španjskem.

BARCELONA 27. (B.) Radi dekreta, s katerim se pouk v španjskem jeziku proglašja obveznim, so dijaki priredili demonstracijo. Morala je policija poseči vmes. Orožniki stražijo vsa učilišča. Ministerstvu za nauk so došli protesti proti dekretu v francoskem, katalonskem in angleškem jeziku.

Kruppovi deleži.

ESSEN s/ RUHR 28. (B.) Kruppova tovarna preide v last Kruppovi najstarejši hčeri, katero bo do polnoletnosti zastopala mati. Ravnateljstvo tovarne ostane neizpremenjeno. Gospa Krupp je kakor zastopnica svoje hčere podarila za ustanove delavcem v prilog 2 milijona mark, uradnikom v prilog en milijon in za splošno koristne namene mesta en milijon.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarске zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poročtvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo-
derni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačen.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Obuvala!
Pri Pepetu Kraševcu
zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.
Poštna naročbe se izvrše takoj. Pošiljkatve so poš-
tine proste.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča
Josip Stantič čevlj. mojster.
Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr.
javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
piv. avstr. Lloyd.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
T R S T
TOVARNA:
Via Tesa,
vogal
Via Limitassu
ZALOGA:
Piazza Rosario št. 2
(Solako poslopje)
in Via Riberge št. 21
Telefon št. 670.
Veliki izbor: tapetarij, zrcal in slik. Iz-
vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČENIKI ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod
ali železnico franco.

Tomaževa žlindra
je na prodaj pri tvrdki
HUBER & C. o
v Trstu, Via Madonnina
(blizu bivšega parnega mlina)
kakor tudi v Boljuncu v „Vili
Huber“.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da
sem odprl

gostilno
v ul. Belvedere št. 23 B.

Točil bom izvrstna in pristna vina,
in sicer *dalmatinsko vino po 32*
nvč., istrski refošk po 36 nvč.,
belo vipavsko po 40 nvč.

Kuhinja bo vedno preskrbljena z do-
brimi jedili.

Priporočam se za obilen obisk

Fran Valetič.

Velikanski izbor
raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali
megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, ekvirjev, ogledal, stolic,
stenskih ur

se nahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij,
vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega.
— Najfineje testenine, po jako nizkih cenah,
ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja na-
ročeno blago tudi na deželo na debelo in
drobno. — Cenike razpošilja franco.

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev
tapečarij vseh vrst, ročnih kovčkov in
velikih kovčkov vseh vrst po načrtih
železnice. Naročbe sprejema za kompletne
sobe toli v mestu koli za odpošiljanje
po železnici ali morju.

Čevljarski delavec

zmožen vsakovrstnemu delu. Dobiva
hrano in stanovanje ter plačo po po-
godbi. Natančnejše povi uprava našega
lista.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“
trdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“
s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke
po meri in najugodnejših cenah. V pro-
dajalnici ima tudi zalogo perila za
delavski stan po izvenredno nizkih cenah.
Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi bisga za hlače, ki se na-
pravijo po meri.

Najugodnejše cene.

Skladišče slavnoznanih platenin
in namiznih prtov
iz Fiandre

iz tovarn v Countrai (Belgija)
se nahaja v

novi prodajalnici platenin in bombaževin

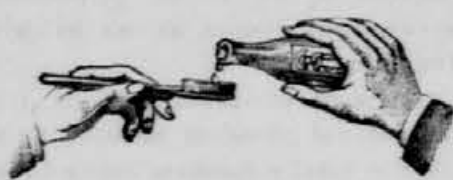
Peter Klansich

Piazza Nuova (Gadol) 1, zraven knjigarne Chiopris.

Izkjučno zastopstvo se skladiščem: za Trst, Goriško, Reko, Istro in Dalmacijo.

Velik dohod nogovic vseh vrst za gospe, gospode in deco.

Najugodnejše cene.

A. Thierry-jevim balzamom

emočite ščetko za zobe, da ž njo ko-
renito očistite zobovje ter je obvarujete
pred gnjilobo in odpravite morebitne
bolečine. Pistro se zeleno varnostno
znamko „nuua“ in na kovinskem za-

mašku vtisnjeno trdiko: Edino pristno. Vdobjiva se v lekarnah.
Franko po pošti 12 malih ali 6 velikih steklenic 4 krone.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varhu v Pregradi pri Rogatcu
(Rohitsch-Sauerbrunn.)

Čuvajte se ponarejanj in pazite na zeleno znamko „nuua“, ki je registrirana v vseh naprednih državah.

V trgovini z manifakturnim blagom
tvrdke

Giuseppe Bolle

ulica Nuova, nasproti palači Salem

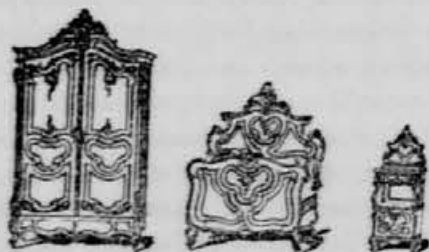
se prodaja

1 zimski maja za ženske po nč. 50
moške „ „ 55

Velik izbor fuštanja navadnega, modrega, rudečega, veleur izdel. Piket bel itd.

Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu

in okolicikakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in drugi vrste,
iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

(10% popusta.)

Velika zaloga

platnenega in bombažnega blaga

u ulici Nuova št. 15

zraven pekarnje Morin

tvrdke Vittorio Gasparini

Dobiva se frustanj v barvah, pristne fraucozke tkanine,
angleške maje, nogovice in švicarske veznine, kotonina, platno,
prtnina, prsa za srajce, spodnja krila, srajce za gospe, robci itd.

(Oprave za neveste.)

Albert Brosch

TRST. - Ul. S. Antonio 5. - TRST
kožuhar in izdelovalec čepic.

ODLIKOVAN NA RAZSTAVI V TRSTU 1882.

Velika zaloga kožuhovine in čepic
za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje vse poprave najhitreje in eko-
nomično. Shranjuje kožuhovino in zimsko
obleko ter jamči za vsako škodo proti molem
in ognju.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia,
(vokal Androna deli Oimo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvir-
jev in tapečarij.

Popolno opremljene sobe.

Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže
franko na kolodvor ali brod v Trstu.

„Slovanska knjižnica.“ Doslej izšlo 114
snopičev. Med
temi gr. fa. L. T. „VSTAJENJE“,
str. 776, cena K 3-20. Roman F. Becića
„KLETEV NEZVEŠTOBE“, str. 608,
cena K 3-20. — Naročniki dobivajo po
30 vin. snopič franko.

„Knjižnica za mladino.“ Izšlo 28 trdo
vezanih knjig.
„SALONSKA KNJIŽNICA“, izšle štiri
knjige.
„SVETOVNA KNJIŽNICA“, izšle tri
knjige.
„VENEČ SLOVANSKIH POVESTIJ“,
izšlo sedem knjig.

Naročila sprejema založarna

„Goriška tiskarna“ A. Gabršček v Gorici.
V TRSTU prodaja prvo dvojico: Tobakarna M. LAV-
RENCIČA nasproti veliki vojašnici.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v
ulico Riborgo št. 25 po domače
k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
obuvala za moške, ženske in otroke.
Isti popravlja male stvari brezplačno
ter sprejema naročbe vsakovrstno obu-
valo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Mihael Zeppar v Trstu, ulica
San Giovanni
št. 12

ima zalogo pečij od majlike v veliki iz-
boru, sama novost, bodisi glede risarij ali
barv. Snov sestaja od same stanovitne zem-
lje. Izključna zaloga za Trst, Primorje in
Dalmacijo slavnoznane in odlikovane tovarne
za peči Bratov Schütz v Banskem (Morava)
ustanovljena 1848. Pri teh pečih se prihrani
50% na kurjavi. Lastna tovarna štetilnih
peči iz železa ali utelanih z majliko. Izvr-
šena po meri in nizkih cenah.

Prodajalnica ur
F. Haslinger

zaprisežen izvedenec in urar c. kr. priv.
južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti)
nasproti št. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše
v katerikoli množini in kateresibodi vrste,
kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in
točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

Splošne slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Metodijevo

cikorijo.

OOOOOOOOOOOOOOOO